

VeeteeltVlees bestaat tien jaar. De redactie peilde bij vijf veehouders hoe zij de afgelopen jaren hun bedrijf hebben uitgebouwd.

veeteeltvlees 10 JAAR!

Henk Hengsteboer
De gepassioneerde hobbyfokkerij van Henk Hengsteboer uit Nieuwleusen heeft al jaren exact dezelfde omvang.

	2003	2012
Aantal zoogkoeien:	9	9
Aantal pinken:	3	3
Aantal hectares:	5	6
Huisvesting:	grupstal	grup- en potstal

Toen Henk Hengsteboer negen jaar geleden werd gevraagd wat de opvolgster was voor zijn uiterst succesvolle kampioenskie Natasja 2, wees hij naar de nog jonge Griota 8. Negen jaar later heeft de inmiddels excellente Ergodochter op ruim dertienjarige leeftijd net voor de twaalfde keer gekalfd. Ze is daarmee het toonbeeld van hoe Henk Hengsteboer (55) uit Nieuwleusen zijn hobbyfokkerij ziet en bedrijft.

Hij is erg zuinig op zijn koeien en streeft naar duurzaamheid. 'Is een koe echt goed, dan kan ze best meer dan tien keer kalven. Bij iedere keer afkalven heb je tenslotte weer kans op de beste nakomeling van die koe. De genenpot van een dier is zo groot, dat je nog zo'n mooie combinatie kunt maken, maar toch afhankelijk bent van een deel geluk', stelt Hengsteboer. 'Iedere jaar houd ik daarom één of maximaal twee van de beste vaarzen aan en dan verkoop ik weer een van de minste koeien.'

Plannen nieuwe potstal

Niet alleen de fokkoeien van Hengsteboer zijn duurzaam, ook zijn hobby is duurzaam en bovendien erg

Henk Hengsteboer: 'Het mooie van ki is dat je de fokkerij per koe kunt bekijken'

De passie blijft

In negen jaar tijd is de omvang van en de passie voor de piemontesefokkerij van Henk Hengsteboer exact constant gebleven. De plannen voor een groter bedrijf zijn afgeblazen, maar een potstal is naar volle tevredenheid in gebruik genomen.

tekst **Florus Pellikaan**

constant. De hedendaagse veestapel telt met negen zoogkoeien en drie pinken exact hetzelfde aantal dieren als negen jaar geleden. 'Op zes hectare land is tien koeien met kalfjes het maximum. In combinatie met een fulltimebaan en mijn perfectionisme heb ik ook geen tijd voor meer dieren', vertelt Hengsteboer. Maar het koppel inkrimpen is hij voorlopig ook zeker niet van plan. 'Uit een vee-

stapel met tien koeien is nu eenmaal iets meer te selecteren voor keuringsdeelname dan uit een koppel van twee dieren. En keuringsdeelname is voor mij een heel belangrijke motivatie voor het houden van de koeien', vertelt Hengsteboer. 'Een fokveeshow geeft veel onderlinge verbondenheid tussen de fokkers. Daarnaast is het dé gelegenheid om vast te stellen op welke plek je dieren staan ten

opzichte van de concurrentie. Ben je dan ook nog succesvol, dan is het gevoel helemaal geweldig. En dat is het hele jaar mijn motivatie.'

De onvervalste hobbyfokkerij had in de afgelopen jaren bijna plaatsgemaakt voor een groter vleesveebedrijf. Er lagen plannen voor een nieuwe potstal met ruimte voor een twintigtal zoogkoeien. Daarnaast wilde Hengsteboer dan ook de stieren zelf gaan afmesten. 'Het was verleidelijk door mijn passie voor koeien, maar in de vleesveehouderij is moeilijk een boterham te verdienen. De grond is met 40.000 euro per hectare veel te duur om er twee koeien op te houden. Bovendien heb ik voor een commercieel vleesveebedrijf zeker geen opvolger, misschien nog wel voor mijn hobbyfokkerij.'

Fokdoel onveranderd

Ten opzichte van 2003 heeft Hengsteboer wel de werktuigenberging deels omgebouwd tot potstal met ruimte voor maximaal acht koeien met kalveren. De rest van de veestapel staat op de grupstal. 'Als de kalveren geboren worden, blijven ze een week in een kraamhok en daarna gaan koe en kalf naar de potstal. Dit staltype heeft een plus voor de gezondheid

Henk Hengsteboer met Griota 8 (v. Ergo) en haar twaalfde kalf Bonito 74 (v. Ottimo)

Henk Hengsteboer in 2003:

'Je moet hoogte fokken, die bespie- ring komt wel'

Henk Hengsteboer in 2012:
'Is een koe echt goed, dan kan ze best meer dan tien keer kalven'

van de dieren en daarnaast is het heel diervriendelijk', stelt Hengsteboer. 'En is er in het weideseizoen een natte periode, dan laat ik de dieren 's nachts ook in de potstal komen. Als kalveren van twee maanden buiten op de natte grond moeten liggen, is de groei er snel uit.' Het fokdoel van Hengsteboer is in negen jaar tijd niet veranderd. Hij streeft naar een grote, lange koe met een passende bespie- ring en goede benen die normaal kan kalven. 'Ik vind keizersnedes een prachtige noodoplossing, maar wil ze zoveel mogelijk buiten de deur houden. Bij een keizersnede begin je direct met een tegenvaller van 250 tot 300 euro. Gelukkig hebben we er de afgelopen vier jaar geen gehad.' Om dit te bereiken gebruikt Hengsteboer bij de eerste keer dat een dier moet kalven, een stier die lichte geboorten vererft. 'Maar als je dat blijft doen, worden de koeien steeds minder ruim en treden er op den duur toch weer geboorteproblemen op. Bij een oudere, ruime koe gebruik ik daarom wel stieren die zwaardere kalveren geven.' Op dit moment gebruikt Hengsteboer stieren als Pupillo, Orso, Tyson, Ottmar en Orlando. Ondanks dat zijn fokdoel hetzelfde is gebleven, vindt Hengsteboer dat het pie-

monteseras veel vooruitgang heeft geboekt in de afgelopen jaren. 'Dat hebben we aan ki te danken. Circa 80 tot 85 procent van de piemontesestamboekkoeien wordt geïnsemineerd. In vergelijking met andere vleesrassen is dat erg veel en dat komt doordat het ras zo vruchtbaar is dat het de tocht goed laat zien. Veel van de koeien worden geïnsemineerd met Italiaans sperma, waardoor we optimaal profiteren van de vooruitgang die daar wordt geboekt', aldus Hengsteboer. Zelf insemineert hij ook alle koeien. 'Het voordeel van ki is dat je de fokkerij per koe kan bekijken. Hierdoor is het makkelijker om de zwakke punten van een specifieke koe te compenseren. Het selecteren van stieren en het maken van de juiste combinaties vind ik prachtig.'

Nieuwe kampioenen fokken

De palmares van stal Hengsteboer is in de twintig jaar dat hij in de piemontesefokkerij actief is, imponerend lang geworden. Alleen Natasja 2 (v. Urial) heeft al acht kampioentitels gehaald. Daarnaast was ze excellent ingeschreven met 92 punten en werd ze als eerste koe in Nederland preferente stammoeder met drie sterren. Drie jaar achter elkaar won Hengsteboer ook de door het Italiaanse piemontesestamboek beschikbaar gestelde wisseltrofee voor de Nederlands kampioene kalveren tot een half jaar. De Anaborapi-beker heeft daardoor zijn definitieve plaats in Nieuwleusen gekregen. 'Ik heb inderdaad de hoogst haalbare titels wel bereikt', geeft Hengsteboer desgevraagd aan. 'Maar ik geniet er nog iedere dag van om te proberen nieuwe kampioenen en excellenten te fokken.' |